

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Biblioteca del Patrimoni Cultural

4186

Sondeig arqueològic al carrer Castellarnau, 2

Montserrat Pérez Serra

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

FITXA TÈCNICA

Nom del jaciment: C/Castellarnau, 2

Municipi: Tarragona

Comarca: El Tarragonès

Data d'intervenció: 18 d'agost de 2003

Arqueòloga directora: Montserrat Pérez Serra

Promotor: Sr. Ernesto Costa

Motiu de la intervenció: Construcció d'un edifici d'habitatges

Coordenades U.T.M.:

1. x= 352989,84

y= 4552876,16

3. x= 352976,48

y= 4552880,03

2. x= 352985,26

y= 4552876,23

4. x= 352980,79

y= 4552896,72

Data de lliurament: 26 de juliol de 2003

Montserrat Pérez Serra
Arqueòloga directora s.c.c.l.
NEMESIS s.c.c.l.

Tarragona, 26 de juliol de 2003

I. MOTIVACIÓ DE LA INTERVENCIÓ

Amb motiu de la propera construcció d'un nou edifici d'habitatges al solar núm.2 del Carrer Castellarnau de Tarragona (El Tarragonès), EL Sr. Ernesto Costa ha encarregat a l'empresa NEMESIS s.c.c.l. un projecte per la realització dels treballs de sondeig arqueològic necessaris per tal de documentar les restes arqueològiques que s'hi puguin localitzar. Aquestes feines s'han realitzat sota la direcció de l'arqueòloga Montserrat Pérez Serra el dia 18 d'agost de 2003.

La ciutat de Tarragona té un gran patrimoni arqueològic i cultural, sobretot d'època romana, moment en què va ser capital de la Província Tarraconense. Existeixen tanmateix, nombroses restes d'etapes posteriors, com la paleocristiana i la medieval, ja que Tarragona va ser seu catedralícia des dels inicis dels cristianisme.

És per aquests motius que qualsevol obra que requereixi un moviment de terres fa necessària la realització d'uns sondejos previs per tal d'evitar la destrucció de restes arqueològiques.

II. ANTECEDENTS HISTÒRICS. SITUACIÓ DEL LLOC

El Carrer Castellarnau es trobaria bastant aprop de la línia costanera d'època romana, situat, per tant, a la part baixa de la ciutat antiga i molt proper al seu port. Les úniques restes del port de Tarraco van ser destruïdes l'any 1843 amb motiu de la construcció del nou port, tal com ho

documenta B.Hernández Sanahuja. Es tractava de tota una sèrie de grans pilars que originàriament estarien units per arcs que sostendrien un massís d'obra en *caementicium*.

A la cruïlla del Carrer Smith amb Rebolledo, l'any 1867 B.Hernández Sanahuja va documentar abundant presència de ceràmica d'època romana així com una làpida reaprofitada.

Al núm.16 del Carrer Smith va localitzar-se un mur de carreus d'època imperial i un pes de bronze.

Intervencions d'urgència més recents han posat de manifest l'existència d'unes termes al Carrer Castaños. També cal destacar les naus portuàries localitzades al carrer Vapor.

Malgrat tot, unes de les restes romanes més properes a aquesta zona han estat les termes localitzades al Carrer Sant Miquel núm. 33, que han deixat al descobert importants estructures hidràuliques termals i decoratives.

Cal remarcar que el teatre romà de Tàrraco es troba en el solar continu al que ens ocupa.

El propassat mes de juliol va realitzar-se una rasa de sondeig en aquest solar. El resultat va ser la localització de diversos murs de difícil datació degut al precari equilibri de les parets de la rasa.

III. TREBALLS REALITZATS

Els treballs arqueològics han consistit en un sondeig arqueològic realitzat mitjançant quatre rases de 60cm d'amplada a la zona a rebaixar per tal de construir els pilotatges per al nou edifici: Rasa 1000 (14m), Rasa 2000 (3,50m), Rasa 3000 (3m) i Rasa 4000 (5,70m). Les rases s'han realitzat amb una màquina retroexcavadora mixta sota el control d'un tècnic arqueòleg.

La rasa s'ha rebaixat fins que ha aparegut el substrate geològic natural, en aquest cas roca. La fondària de la rasa varia entre 1m i una profunditat indeterminada, ja que en alguns casos el braç de la màquina retroexcavadora no ha arribat al nivell del substrate geològic natural. La seqüència estratigràfica és igual en les quatre rases realitzades.

IV. DESCRIPCIÓ DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

U.E. 101: Nivell de reompliment format per materials contemporanis (ampolles de vidre, ampolles de plàstic, restes de roba, metalls, plàstics, totxos, rajoles, etc.). La seva profunditat varia, tot oscil·lant entre 1-2 m segons la zona.

U.E. 102: Nivell de terra marró molt fosc. Cobert per U.E. 101. Apareix alguna peça ceràmica vidrada i també d'època romana, així com un fragment de cornisa de marbre blanc, possiblement pertanyent al Teatre romà. La seva profunditat varia al llarg de la rasa a partir d'1m. Cobreix U.E. 104.

U.E. 103: Carreu de lumaqueta local, situat a 2,20m de fondària, possiblement en posició primària. Les mides del carreu són de 65cm d'amplada per 50cm d'alçada, tot i que possiblement sigui més alt ja que queda en part semienterrat. Apareix a la Rasa 1000, a la U.E 102.

U.E. 104: Substrate geològic natural, cobert per U.E. 102. La seva profunditat varia al llarg de la rasa, tot i que hi ha zones on no s'ha trobat.

V. CONCLUSIONS

La realització de la rasa de sondeig no ha descobert noves estructures muràries; tan sols ha aparegut un carreu a la Rasa 1000 (U.E. 103) cobert per una gran quantitat de runa que ha dificultat els treballs tot ocasionant nombrosos desprendiments de les parets de la rasa. Aquest fet ha impossibilitat poder baixar a l'interior de la rasa per tal de netejar-lo i facilitar-ne l'adscripció a una cronologia concreta.

Pel que fa a la U.E. 102, els escassos materials apareguts són tant d'època medieval i moderna (ceràmica vidrada) com romana (fragment de cornisa de marbre blanc, possiblement pertanyent al Teatre romà). Amb tot, la inestabilitat de la rasa ha fet del tot impossible la comprovació del nivell i la seva datació cronològica.

Montserrat Pérez-Serfa

Arqueòloga directora

NEMESIS s.c.c.l. *arqueologia i difusió cultural*

Tarragona, 26 d'agost de 2003

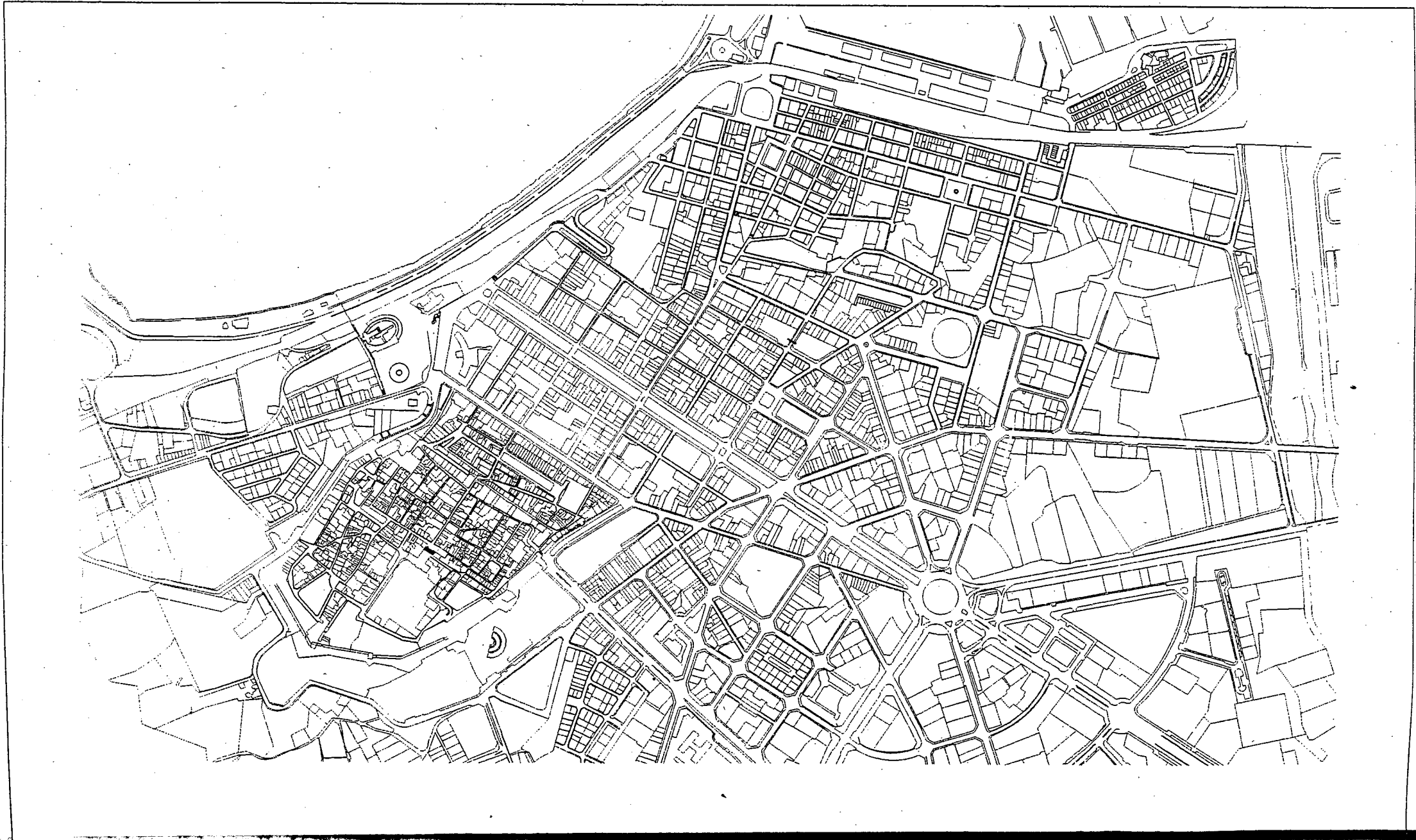
VI. FITXA DE MATERIALS

JACIMENT C/Castellarnau, 2		ELEMENTS DE DATACIÓ							U.E. 102	DATACIÓ Èp. medieval- moderna	
CAMPANYA Agost 2003											
MATERIAL	TIPUS	P.C.	VOR	FO	ANS	INF	ALT	TOTAL	OBSERVACIONS	CRONOLOGIA	
Imbrex	Mat. de construc.					1		1	Frag. d'aleta		
Marbre blanc							1	1	Frag. de cornisa		
Àmf. africana						1		1			
Dolium						1		1			
Cer. vidrada verda			1					1			

VII. ANNEX PLANIMÈTRIC

1. Plànol general de situació de la zona d'intervenció dins la ciutat de Tarragona
2. Plànol de situació del solar dins l'entramat urbà de la zona
3. Plànol del solar amb indicació de les quatre rases efectuades, de les coordenades UTM i de la secció A-A'.
4. Secció A-A'

JAINI

18 BIS

2

3

RASA 4000

RASA 3000

RASA 2000

RASA 1000

A

A'

I

II

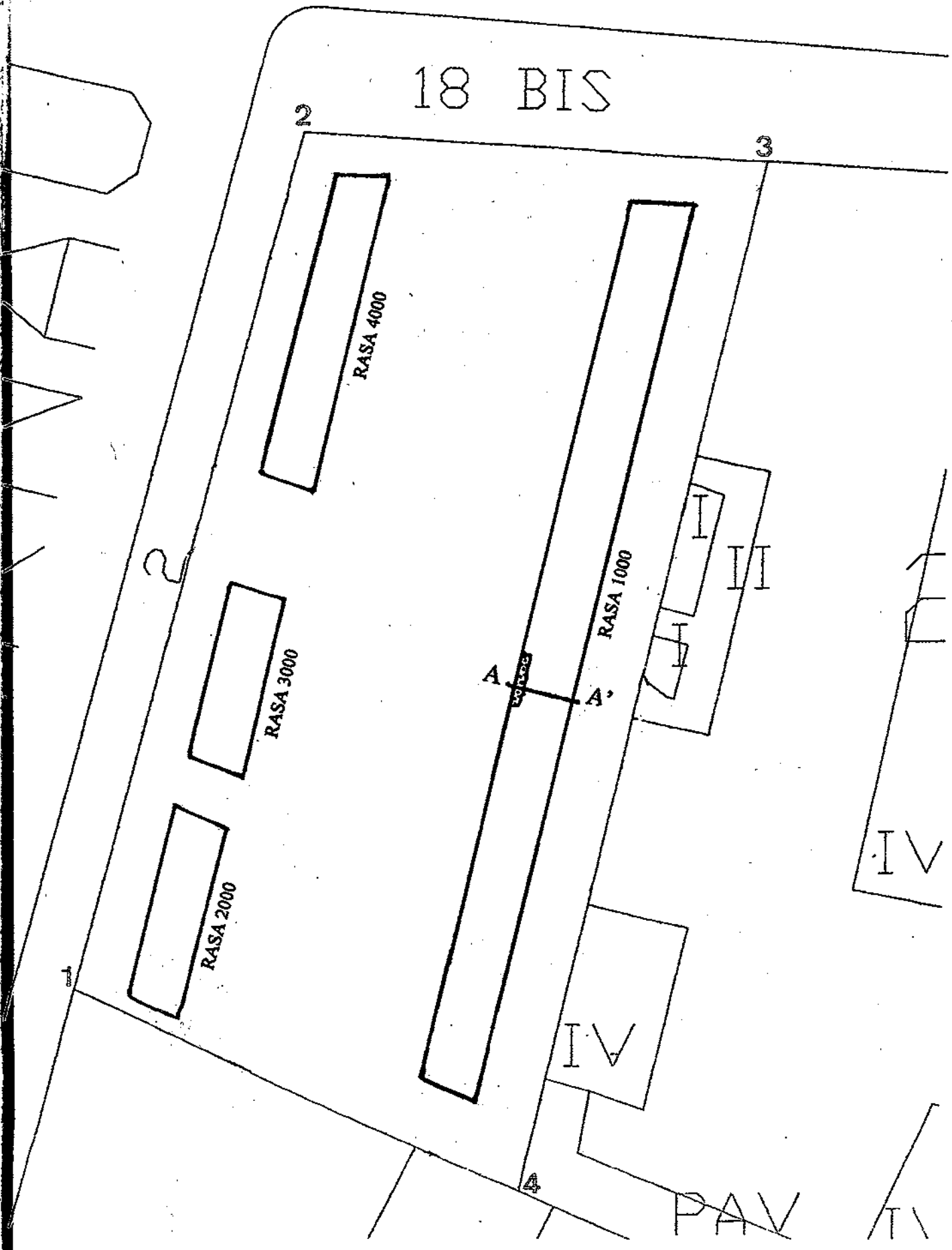
IV

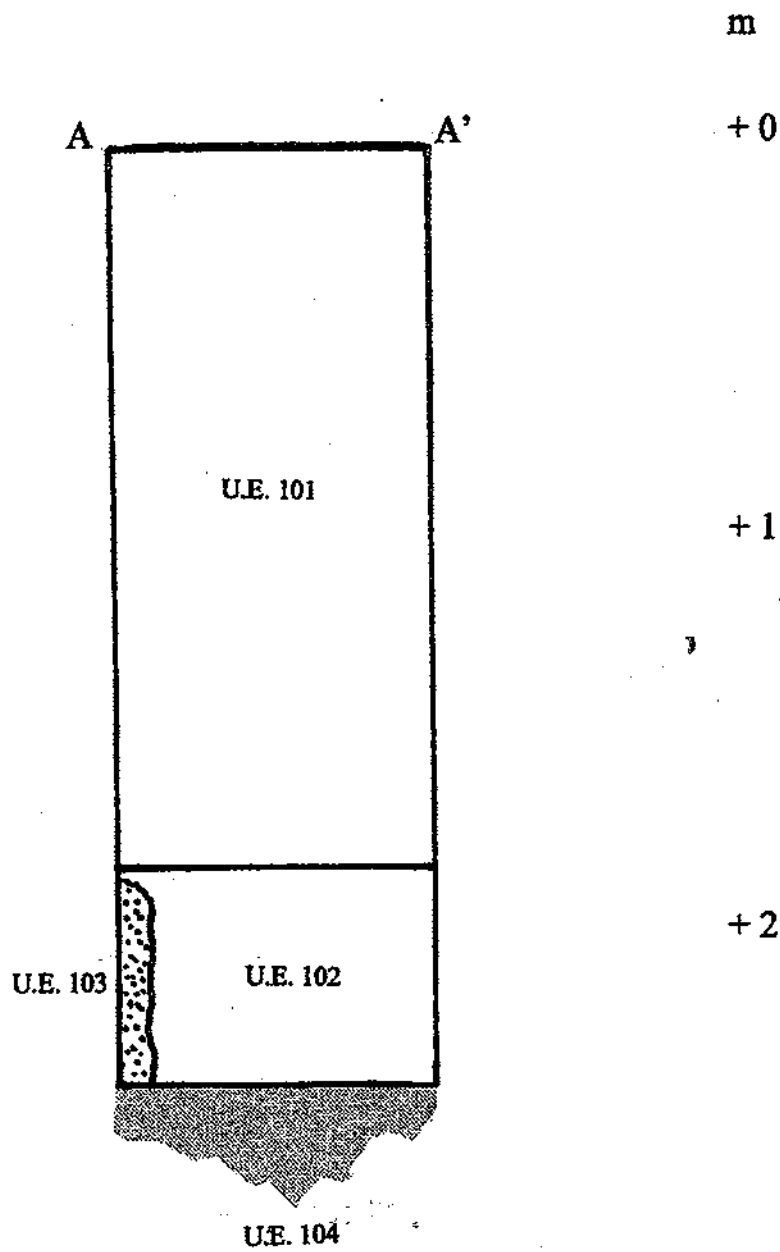
IV

4

PAV

TI

N E M E S I S sccL

Agost 2003

Dir.: Montserrat Pérez Serra

Secció A-A' Rasa 1000. Sondeig arqueològic C/Castellarnau, 2. Tarragona

E 1: 20

VIII. ANNEX FOTOGRÀFIC

1. Vista general de la Rasa 2000
2. Vista general de la Rasa 3000
3. Vista general de la Rasa 4000
4. Vista general de la Rasa 1000
5. U.E. 103 apareguda a la Rasa 1000

FOTO 1

FOTO 2

FOTO 3

FOTO 4

FOTO 5